

sinder og atter Tusinder af Familier uden egen Skyld, være i Nød og ude af Stand til at yde dem selv og deres Børn, et meget tarveligt Underhold. Jeg siger derfor, at det er en meget let Sag, at hævde Individets Frihed o. s. v., naar dette Individ har til sin Raadighed alle de økonomiske Midler, som ere nødvendig for at kunne hævde sin Frihed. Men anderledes ser det ud, naar Individerne savne disse Midler og ikke kunne skaffe sig dem, maaske til Trods for deres yderste Flid i den Henseende. Det kunde maaske være meget interessant at komme ind paa en Debat herom. Jeg tror imidlertid ikke, at det hører hjemme ved denne Sags Behandling og skal derfor afholde mig derfra. Jeg skal kun sige, at er man virkelig besjælet af den Barmhertighedsfølelse, som det ærede Medlem paastaar, at han og hans Meningsfæller have, vil jeg haabe, at det ærede Medlem vil erkende, at selv om det kan tænkes, at der er enkelte Forældre, som ikke føle Ansvaret over for deres Børn, i saa stort et Omfang, som de maaske burde, kunne dog de Børn, som lide derunder, ikke være Skyld deri. Det nytter meget lidt, at man vil sige: vi ville ikke fjerne Forældrenes Ansvarsfølelse over for Børnene, naar det kommer til at gaa ud over Børnene, og det i Virkeligheden bliver dem, man straffer, fordi Forældrene maaske i enkelte Tilfælde have været mindre gode, mindre paapasselige. Og vil man til at undersøge hele dette Forhold, skal det nok vise sig, at det kun er de sjældneste Tilfælde, hvor Nøden i Hjemmet direkte skyldes Forældrenes Mangel paa Omsorg og Paapasselighed o. s. v. Det kan vel se saaledes ud i et givet Øjeblik, men vil man undersøge Begyndelsen til et saadant Forfald i en fattig Familie, vil man komme til at forstaa, at det har været udefrakommende Aarsager, som de vedkommende have været ude af Stand til at afværge, og som have ført dem ind paa et Skraa-plan. At de saa have savnet Kraft til at rejse sig igen, ja, det er jo af den Slags Ting, som ogsaa forekommer, naar Folk, der have tilhørt de velhavende Samfundsklasser, ere komne paa Afveje, og derfor er det naturligt, at det ogsaa kan ske for Folk af Arbejderklassen og dermed ligestillede. — Der blev rejst den Anke mod Lovforslaget, jeg tror af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen), at det lægger Sagen i Statens Haand, at det gør Opgaven til en Statsopgave. Jeg synes dog, at det fremgaar ganske tydeligt af Lovforslaget, at

det er en Sag, som skal ordnes gennem Kommunerne. Kun har man ment, at Staten som Helhed burde yde Bidrag til Løsningen af denne Opgave. Jeg tror ikke, at man giver Ministeriet eller Ministeriets Embedsmænd større Myndighed. Vi se paa andre Punkter, at det ærede Medlems eget Parti saa ofte og ved saa mange Lejligheder kræver, at Staten skal yde sit Tilskud: enten til, hvad private Borgere foretage sig i samfundsnyttigt Øjemed, eller til, hvad Kommunerne foretage sig i lignende Øjemed. Derfor er det heller ikke noget nyt eller herhjemme ukendt Princip, at man forlanger Tilskud fra Staten til Opgaver, der i øvrigt løses gennem Kommunerne. Der er saa meget mere Grund til at gøre dette for nærværende Tid, som det er os alle bekendt, at der klages — og sikkert med god Grund — over, at de kommunale Skattebyrder hvile meget tungt paa Befolkningen, og det vil derfor, naar vi lægge ny Opgaver paa Kommunerne, være naturligt, at det paalægges Statskassen at yde et Bidrag dertil.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Sthyr): Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne udtalte blandt andet en Sætning, som jeg fuldt ud kan slutte mig til, idet han sagde, at det er en vigtig Sag, at den opvoksende Slægt ikke forkrøbles hverken aandelig eller legemlig. Der er vist ingen her i Tinget, som ikke er af den Mening, og som ikke gerne vil være med til at fjerne alt, hvad der kan bidrage til at forkrøble den opvoksende Ungdom, baade legemlig ogaandelig. Jeg skal nu ganske vist indrømme, at den Sag, der her er bragt frem, hører til de Ting, som vi maa tale alvorlig om, thi det kan ikke nægtes, at naar et Barn kommer sultent i Skolen og ikke har Mad med og skal sidde der det meste af Dagen, kan Undervisningen ikke ventes at bære nogen Frugt, thi det kræves nødvendigvis, at de legemlige Fornødenheder tilfredsstilles, for at Børnene kunne arbejde aandelig, som de skulle. Jeg tror at turde sige, at det er en Sag, som sikkert alle Partier her ere enige om, at man maa have Blikket fæstet paa og tænke paa, hvad der kan gøres; men de Veje, man vil gaa, er rigtignok meget forskellige, og jeg er ganske enig i det allermeste af, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 3dje Valgkreds (Oscar Hansen) sagde, blandt andet, at den Vej, som de ærede Forslagsstillere ville gaa, vil være saare vanskelig at passere. Det ærede Medlem gjorde en Række Bemærk-